

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemani velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemani velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja trisopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 213.

V Ljubljani, v ponedeljek 17. septembra 1888.

Letnik XVI.

Strossmayer v nemilosti.

△ Vsi madjarski in nemški listi v državi pišejo na prvem mestu na dolgo in široko o besedah, s katerimi je Nj. velečastvo presvetli cesar grajal znano brzojavko vladike Strossmayerja o priliki slavnosti 900letnice pokristijanjenja Rusov v Kijevu. Dogodek, ki se je minolo sredo vršil v Belovaru, je preresen in prevelikega pomena, da bi o njem molčali.

Prvo, kar nam je povdarjati, je to, da je presvetli cesar res grajal vladiko Strossmayerja, a da noben list ni tako objavil besedi, kakor jih je cesar govoril. Vsi dunajski listi sklicujejo se le na „Agrar Zeitung“ in „Pester Lloyd“, ki sta z največjim veseljem porabila neprijetni dogodek v svoje namene.

„Agr. Ztg.“ pisala je prva nastopno: „Največjo senzacijo je gotovo vzbudila graja, ki jo je Nj. velečastvo pri sprejemu katoliškega duhovništva govorilo vladiki Strossmayerju tako glasno, da so slišali vsi navzoči. Določeno je bilo, da tajni svētniki, ki so duhovniki, pridejo z deputacijo duhovništva. Ko se je Nj. velečastvo premilostno razgovarjalo s kardinalom Mihajlovičem in škofoma Posilovičem in Hranilovičem, obrne se od daleč k Strossmayerju z opazko, da je z največjim začudenjem slišal o nekem telegramu škofovem povodom neke nekatoške slavnosti. Sprva je kralj mislil, da ni mogoče, da bi kdo njegovih podanikov napravil tako enunciacijo. Na svojo veliko žalost pa se je moral prepričati, da je res tako. Vladika menda ni vedel, kakšen korak je s tem storil proti državi in cerkvi. Strossmayer se je na to priklonil in glasno odgovoril: „Velečastvo, moja vest je čista!“ Vsi navzoči bili so vsled tega osupli. Po izpovedbah drugih prisotnih bile so besede Nj. velečastva še ostrejšje.“ Tako „Agr. Ztg.“

„Pester Lloyd“ objavil je telegram: „Ko je bil Strossmayer predstavljen, omenilo je Nj. velečastvo

znanega telegrama ter rabilo blizu te-le besede: „Vi niste bili pri pameti! Bili ste bolni! To je dejanje proti državi in proti Vaši cerkvi!“

Iz teh dveh virov zajemali so vsi drugi listi, in veselja v Izraelu ni konca. Strupom in žolčem polivajo židovski listi vse Jugoslovane kot panslaviste in sovražnike državi, in tem lažnjivim in nesramnim listom pridružujejo se celo poluradni. Ko bi se izpolnile želje „N. F. P.“ in madjarskih listov, morala bi vlada vse Slovane streti ob steni — ker so vsi Strossmayerji. Mi se klanjamo in pokorimo vsaki najmanjši besedici Nj. velečastva, a čudom se čudimo, da smejo in morejo listi cesarjeve besede uporabljati na tak način.

Tako tudi „Pol. Corr.“ razširja poročilo: Iz Rima se nam poroča, da višji cerkveni krogi sploh odobravajo grajo Nj. velečastva. Tudi one osebe, ki so bile nekoliko naklonjene znanim cerkvenopolitičnim idejam škofa djakovskega, priznajo sedaj, da je msgr. Strossmayer ravnal jako netaktno, ko je kot katoliški škof odposlal telegram v Kijev.

Liberalni listi slastno premlevajo te besede. Vprašati pa moramo, kdo je naznanil verodostojne besede v Rim, in kdo naj sodi o njih? O škotu more soditi le sv. Oče, in Leon XIII. sam za-se niso višji cerkveni „krogi“. Naše prepričanje je, da so ti ljudje le intriganti in denuncijanti.

Ker uradni telegram tega dogodka ne omenja in „Wiener Abendpost“ niti besedice ni pisala o tem, to je gotovo znamenje, da stvar ni tolike politične važnosti, kakor pišejo listi. Nj. velečastvo je grajalo vladiko, in ta bo moral v prihodnje v boljših oblikah izražati svoje idejale. Čudno bi tudi bilo, da bi se sedaj, četudi indirektno, glasile izjave strahu in nezaupanja nasproti Rusiji. Ko bi bila graja namenjena za javnost, gotovo bi je uradni listi ne zamolčali. Dokler stvar ne bo pojasnjena, je naša dolžnost, da lojalno zavračamo vsako tolmačenje Najvišje graje.

Nemško-liberalni listi imenujejo nas naravnost sovražnike Avstriji. Proti tem neosnovanim in zlobnim napadom moramo najodločneje ugovarjati. Kdo je pred štiridesetimi leti rešil Avstrijo propada? Kdo je Strossmayerju dal naslov tajnega svētnika? Ali smo morda panslavisti, če spoštujemo moža, ki je milijone že daroval svojemu narodu? Telegram v Kijev bila je napaka, a ne iz hudobnega srca, marveč iz neprevidnosti. Najmanj pa si pustimo predbacivati pomanjkanje avstrijskega mišljenja od ljudi, ki so že davno dali v zakup svoje rodoljubje, v katerih ne tli niti najmanjša iskra avstrijske zavesti, ki so le podrepice, ki bi na ta način rade prišle zopet na krmilo. Strossmayer je še vedno boljši rodoljub, nego vsi časnikarski kričači, in mi ostanemo najzvestejši sinovi avstrijske domovine.

Poročilo deželnega odbora, gledé nižje gimnazije v Kranji.

(Konec.)

Z dopisom dné 20. maja 1888 je c. kr. deželna vlada naznanila deželnemu odboru, da vsled ukaza prevzvišenega gospoda ministra za uk in bogočastje dné 10. maja 1888 št. 7950 istemu ni mogoče želji ustreči zaradi obstanka državne nižje gimnazije v Kranji.

Ker pa se je med tem časom v visoki državni zbornici obravnavalo vprašanje zaradi obstanka kranjske nižje gimnazije in se je tudi finančnemu odseku izročila dotična resolucija v poročanje, misli deželni odbor, da še niso pozajeta vsa sredstva in pota v dosego obstanka tega za vso deželo važnega učnega zavoda.

Še celó mnogo in jako važnih uzrokov je za daljni obstanek navedene gimnazije, ker se je tudi letos že meseca julija toliko učencev oglasilo za sprejem v ljubljansko gimnazijo, da za vse nikakor ne zadostuje prvotni razred z dvema paralelkama vred in bi se morala otvoriti vsaj še tretja para-

LISTEK.

Ponedeljsko pismo.

„Na Gorenjskem je fletno, so visoke goré“, zato pa tudi gospôda, kedar nima družega dela, rada k nam zabaja. A povsod in vselej tudi ni fletno, posebno ako se Čehi peljejo skoz celo Gorenjsko, in človek prebiva na Gorenjskem, kakor bi rekel Rus v „zaholustji“, oddaljen od železnice in mesta. Da, v tem slučaju ni prav nič fletno. Jaz bi bil klical na vsa usta: „Na zdar Čechove, Slava, at' žije, výborné!“, ker zdaj v Cislitvaniji ni vsaka reč panslavizem in vsak panslavizem se tudi ne prišteva v veleizdajo. Na Ogorskem se vé imajo drugo merilo za panslavizem, pa morebiti se bo tudi tam enkrat jelo v tem oziru po sili preminjati. Čehi in Slovenci so Slovani par excellence, ker oni so jedini, ki niso bili nikdar z nobenim slovanskim rodом v prepiru, ki objemajo vse slovanske rodove z idealno, oziroma platonično ljubeznijo.

Zdaj so shodi na dnevnem redu. V naši vasi imamo po stari navadi le enkrat na leto shod, v mestih pa brez vednih shodov še živeti ne morejo. Ako ste Vi, gospod vrednik, zapisani v pet društev, Vas veže dolžnost bitivsaako leto najmanj pri pet-

najstih shodih in zborih v mestu in izvan mesta. Ako traja shod le jeden dan, kakor pri nas, kedar imamo bob, se že še shaja, ako pa traja dalje, izgine človeku potrpežljivost in kar je glavno, denar. Na Dunaji je bil zdaj strelski shod, h kateremu so bila povabljeni vsa avstrijska strelska društva in pri katerem se je celi teden streljalo. Strelcev se je sicer zbralo veliko, a za židovske liste še vse premalo in temu je seveda kriva sedanja vlada, ki s svojo politiko ljudi vedno bolj odvrča od Dunaja. Ko bi ne bilo toliko strelskih shodov, ko bi ljudje ne imeli družega dela, a imeli toliko denarja kot židje, bi že streljali celi teden in oni, ki bi bili prav strastni strelci, tudi celo leto ali pa še celo življenje.

Ker sem pri shodih, naj govorim še dalje o njih. Te dni so imeli nemško-češki katoliki svoj drugi shod v Georgswaldu. Bil je tako dobro osnovan, da bi bil imel najboljše posledice ne samo za avstrijske nemške katolike, ampak tudi za slovanske, ko bi ne bil svoje osti ostentativno obrnil v kneza Liechtensteina. Ako je Liechtenstein židom trn v peti, je čisto naravno, ako mu liberalni Slovani niso prijazni, dá se umeti, a ako se nemški katoliki vanj zaganjajo, ne moremo si družega misliti, nego da velja o Don Quixotu: „non omnis moriar“, ali pa, da se Slovani morajo zatirati. Je že nesreča za

Liechtensteina, da je njegova mati poljska grofinja in da je on Slovanom pravičen Nemeec.

V Nemcih je zastoj iskati pravice, pravi kraljevdvorski rokopiš. Jaz bi ta izrek prav rad podpisal, ko bi ne bilo vrlih Tirolcev in v „rajhu“ katoliških Nemcev. Poslednji so imeli tudi prve dni tega meseca svoj letni shod, ki se je kakor po navadi odlikoval z navdušenjem in disciplino. Jaz občudujem malo eksclenco, ki je kos železnemu kancelerju, ki je duša katoliškim shodom in vsemu katoliškemu gibanju. Letni shodi so najbolj vplivali, da je nemške katolike zaradi njih vstrajnosti v kulturnem boji ves svet občudoval, da so v politiki tako zavedni, odločni, da so zavezniki zatiranih Poljakov.

V družbi je moč in v družbi je tudi navdušenje, ako se čujejo žive, iz srca prihajajoče besede. Ko nam je dr. Zarnik na taborji na Vižmarjih popisoval germanizatorično učno metodo: riba Fisch, miza Tisch, kako da so oni, ki so slovenski govorili, morali v „ezelponku“ sedeti, bralo se je vsacemu v očéh, da tako ne sme več biti. Kako je bilo v tisti dobi vse navdušeno! Pesni: „Naprej zastava Slave“ in „Hej Slovenci“ sta bili že pri pastirjih tako v navadi, da mislim, da se je še živina po njiju napevih pasla in malo je manjkalo, da se ni zgodilo to, kar se pripoveduje o Arionu: „carmine currentes decantabat aquas“.

lelka, sicer bi dežela po zavrnitvi za srednje šole sposobnih učencev trpela občutljivo škodo. Pri sprejemnem izpitu, kateri se je meseca julija t. l. vršil v Ljubljani, je bilo sprejetih za obe slovenski paralelki že 143 učencev, izmed teh mnogo z Gorenjskega, tako da za vse te ne zadostujete obe obstoječi paralelki. Ker je pričakovati, da se bodo tudi še začetkom šolskega leta oglašali učenci za sprejem, je razvidno, da se mora ustanoviti še en paralelni razred, za kateri bi se še le moral preskrbeti potreben prostor, medtem, ko prazno stoji gimnazijsko poslopje v Kranji, ki ga je napravilo mesto z veliki denarnimi žrtvami. Obstanek nižje gimnazije v Kranji bi bil torej tudi v gospodarskem oziru za državo ugodnejši, kakor pa naprava novih šolskih prostorov kje drugod.

Ker se bode visoka državna zbornica še baviła s tem vprašanjem, je pač treba, da ji slavni deželni zbor kranjski v posebni prošnji razloži vse jako tehtne razloge, ki so za to, da se obdrži nižja gimnazija v Kranji in jo prosi, da se poteguje za obstanek tega učilišča.

Deželni odbor si torej dovoljuje nasvetovati:

Slavni deželni zbor naj sklene:

1. Gledé na to, da je bila vsa dežela vznemirjena, ko se je začetkom šolskega leta 1887/8 pri sprejemanju učencev na državni gimnaziji v Ljubljani zaradi pomanjkanja prostora zavrnilo mnogo učencev, ki so sprejemni izpit izvršili z dobrim uspehom, in da se je bati, da se bode začetkom šolskega leta 1888/9 enako postopalo; gledé na to, da se s takim postopanjem deželnim koristim godi velika škoda, ker se domačim sinovom s tem zapirajo srednje šole in se deželi jemlje nujno potreben naraščaj pravnikov, profesorjev, zdravnikov in duhovnikov; in slednjič gledé na to, da je mesto Kranj o svojem času za ta učni zavod žrtvovalo neprimerno velike žrtve v lojalnem pričakovanju, da vsaj vlada sama ne bode podkopavala njegovega obstanka in tako uničila vse troške in žrtve, ki si jih je napravila mestna občina, gledé na vse to deželni zbor še vnovič priznava, da je obstanek nižje gimnazije v Kranji živa korist ne le za mesto Kranj in za Gorenjsko, ampak za vso deželo kranjsko.

2. Deželnemu odboru se naroča, da naznani ta sklep visoki državni zbornici in da v prošnji do visokoiste temeljito razloži razloge, ki govoré za obstanek državne nižje gimnazije v Kranji.

Politični pregled.

V Ljubljani, 17. septembra.

Notranje dežele.

V ogerskih vladnih krogih zatrjujejo, da bo *biskup Strossmayer* po cesarjevi graji primoran odpovedati se svoji škofiji. Z druge strani se zopet čuje, da bo papež poklical *Strossmayerja* v Rim ter mu odkazal službo v kolegiji propagande.

Kakor se poroča iz Gradca, obrnilo se je *dr. Rechbauerju* zelo na slabo. Zdravniki so mnenja, da se je bati najhujšega že v nekaterih dneh.

Češki deželni odbor pripravlja za deželni zbor predlogo o ustanovitvi češke akademije ved in umetnij ter jo bo že v nekaj dneh izročil poslancem.

V sedanjih papirnati in mnogobesednati dôbi je inteligenca na časnike in shode tako navajena, kot na vsakdanji kruh. Nekje sem čital, pa že ne vem kje, da bi sv. Pavel, ko bi bil zdaj na svetu, gotovo kak časnik vredoval in po mojih mislih bi se tudi pod črto kake osoljene iznebil. In jaz sem popolno prepričan, da bi tudi katoliške shode snoval. Mi imamo časnikov dovolj, morebiti še nekaj preveč in morebiti bi bili nekateri še boljši, ko bi nekateri rodoljubi časnike tako radi duševno in gmotno podpirali, kakor radi je čitajo. Kaj ne, gosp. vrednik, zdaj Vam iz srca govorim, ako pa tudi komu na sree, bo prihodnost pokazala. Shodov imamo tudi dosti in nič bi ne škodovalo, ko bi se jih kacih pet opustilo in bi se mesto njih ustanovil katoliški letni shod, ki bi bil „en miniature“ ono, kar je katoliški shod na Nemškem ali evharistični kongres na Francoskem. Mi slovenski katoliki smo sicer v literarni zvezi po družbi sv. Mohorja in po časnikih, ali discipline in ožje osebne zveze nimamo. Nikakor pa ne pričakujem, da bi bil ta shod že drugo leto, dosti zgodaj bo, ako se vseniči v desetih letih, ker se mi za marsikatero dobro stvar pripravljamo in pripravljamo kakor nekdanji slavni *Fabius Cunctator*. Na ta shod pride gotovo, če prej ne umrje.

Vaš

S—n.

V soboto je umrl *knez Schwarzenberg*. „Vaterland“ ga proslavlja kot zvestega sina države in cerkve, kot velikega dobrotnika in marljivega pospeševalca vsakega posebno pa kmetijskega napredka. Ranjki je odprl prebivalstvu na Dunaji svoj vrt in vse svoje velikanske gozde v okolici dunajski.

Hrvatska regnikolarna deputacija je imela v soboto svojo sejo, pri koji je *Miškatović* prečital svoj načrt nuncijske, Brlić pa vložil protinačrt. Obe predlogi sta se razdelili mej deputacijske člene. Danes pričele so se prave obravnave.

Vnanje države.

Odločno se preklicuje po madjarskih listih razširjena vest, da se je *Ristić* ponudil *srbskemu* kralju v izvršitev ločitve zakona. To trditev utemeljuje napominano časopisje s tem, da si hoče *Ristić* na ta način zopet pridobiti Milanovo naklonjenost. *Ristić* je bil koj od začetka odločen nasprotnik ločitvi, in ako se sedaj posvetuje z njim kralj, dokazuje le, da je sprava s kraljico mogoča. Tudi belgrajski vladni krogi še vedno upajo, da se bo z lepo poravnala ta zadeva, in če ne bi bil stari prijatelj kraljev, *Garašanin*, čestital *Nataliji* povodom njenega rojstnega dne.

Srbsko-bolgarske obravnave zaradi trgovinske pogodbe so se hipoma pretrgale. Turčija je ugovarjala temu, da bi Bolgarija samostojno sklepala pogodbe, ker je turški sultan še vedno njen suveren, Bolgarija je pa vzlic temu odposlala v Belgrad svojega pooblaščenca ter zavrnila zahtevo Turčije, da bi se dotičnih obravnav vdeležil tudi turški zastopnik. Turčija je zaradi tega naznanila svoj „veto“ tudi Srbiji, ki je odgovorila, da bo sicer prenehala obravnavati z Bolgarijo, a vmešavala se ne bo v to strogo bolgarsko-turško zadevo.

Bolgarski orožniki so napadli roparje, ki so nedavno pri *Dubnici* vjeli tri osebe. Dva vjetnika so oprostili, tretji, odvetnik *Samokov*, pa je umrl, ker so roparji nečloveški z njim ravnali. Vodja roparjev je bil ustreljen, jeden ranjen lopov vjet, ostale roparje pa so zapodili v beg. Orožnikov ni nobeden ranjen.

Nemški državni tajnik *Jacobi* bo dné 1. okt. umirovljen, na njegovo mesto pa bo imenovan poslanec *baron Maltzahn*. „*Reichsanzeiger*“, ki objavlja to naredbo, dostavlja, da je cesar tem povodom podelil *Jacobiju* dedno plemstvo.

Mej **francoskimi** radikali in oportunci postaja razpor vedno hujši; sporazumljenje je postalo nemogoče. Oportunci nočejo ničesa več vedeti o pre-soji ustave, in „*Republique Française*“ pravi: Zadnji čas je, da se postavi nasproti *Floquetovi* politiki odločna politika *Thiersova* in *Gambettova*. Boj za prvenstvo mej radikali in oportunci pričel se bo že v proračunski komisiji, vdarec pa, ki je namenjen *Floquetu*, zadel bo najprvo finančnega ministra *Peytrala*. — Zbornica se bo sešla, kakor je konečno določeno, dné 9. oktobra. Minister zunanjih zadev, *Goblet*, pripravlja „rumeno knjigo“, koje bo predložil takoj v začetku zasedanja poslancem. Obsezala bo vse listine, ki se tičejo francosko-italijanskih obravnav gledé trgovinske pogodbe.

Italijanski mornarični minister je pri nekem banketu v Turinu imel govor, v kojem je pojasnoval stanje italijanske mornarice. Slednja stane 360 milijonov ter ima 102 ladiji in 108 torpednic. „Italija nujno skrbi za svojo varnost, ne namerava pa poprijeti se agresivne politike“.

Staroturški krogi so jako nezadovoljni s postopanjem velikega vezirja v egiptskem in masavskem vprašanju. Šejk-il-islam *Essad efendi* je neki šel k sultanu, da bi ta odstavil velikega vezirja.

Grško prebivalstvo je jako sovražno sprejelo del italijanske mornarice, ki je došel v *Pirevs*. — Poroka grškega prestolonaslednika z nemško princesinjo *Sofijo* se bo vršila še-le spomlad.

Rumunsko vojno ministerstvo je sklenilo po izgledu Avstrije uvesti generalnega nadzornika pehote. — Zbornici se bodele šešli dne 20. t. m. k izvanrednemu zasedanju, a še isti dan ju bo vlada razpustila. Volilni kolegij za zbornico bo sklican v dan 12., za senat pa v dan 16. oktobra.

Afgani so si priborili trdnjavo *Kamard-Khinjan* ter prognali iz nje vojake *Izaka kana*. Vjeli so mnogo sovražnikov, mej temi tudi *Izakovega* tasta.

Izvirni dopisi.

Iz Prage, dné 12. septembra. Domov vračajoči se *Sokoli*, osebito pražki, ne morejo prehvaliti in zadostno opisati navdušenosti svoje gledé sprejema v beli Ljubljani in krasot domovine slovenske. Večina čeških dnevnikov je „*Slovenčev*“ slavnostni članek od minólega petka ponatisnila, da, „Češki Politiki“ pripetila se je celó nemila tiskovna hiba, ker je pisala o „padesatiletem jubileji“ (petdesetletnici!), kakor iz priloženega izstrižka razvidite, toda: „*Errare est humanum*“. Bog dal, da bi se tudi petdesetletnica ljubljanskega „*Sokola*“ povsem takó sijajno izvršila kakor njegova 25letnica.

Češka akademija znanosti in umetnosti ima zopet zaznamenovati novega *Mecena*, in to je č. gosp. *Roštlapil*, župnik v pokoji, prosluli duhovnik,

rodoljub in častni meščan mesta Dobruške, koji je po posredovanji gosp. prof. *Emlerja* podaril v ta namen tisoč goldinarjev, koja vsota se je izročila deželnemu odboru. Poročilo o ustanovi akademije se pa še v tem zasedanju predloži dež. zboru.

Na veliki mednarodni razstavi v *Monakovem* budili so češki slikarji veliko pozornost in občudovanje, dasi dela in izvodi njihovi niso vkupno izloženi, temveč so sem in tja raztrošeni. Presenetiti mora v istini vsacega obiskovalca monakovske izložbe, ko vidi, kako se tu nemška umetelnost diči s češkim perjem in da se nekateri češki slikarji nahajajo v seznamu pod „nemškim rajhom“ in seveda tudi izloženi v oddelku nemškega cesarstva. Osebito to velja o slikah *Liškovich* in *Seifartovich*. *Liškova* slika: „*Maksimilijanu se prikazujejo njegove žrtve*“, spada med prve slike v izložbi. Vsled uredbe izložnega odbora pa niso to češki umetniki nego — iz nemškega „rajha“! Izmed Čehov izložili so dalje: *Myslbek* svoja dva kipa „*Udanost*“, za koje je prejel prvo odliko, in sv. *Vaclava*, *Schwaiger* svoje „*Novokrščence* v *Münstru*“ in druge akvarele, *Pirner* svoj ciklus slik „*Demon ljubezni*“, *Lerch* „*Krasne žene*“, *Ilynais* „*Poezijo*“ in „*Godbo*“, *Věšin* slovaški genre „*Predvožnja o kmetiski svatbi*“, *Skramlik* „*Damski portret*“, *Josip Ženišek*, *Sochor*, *Stuchlik*, *Knüpfer* in drugi. Njihove slike se nahajajo v avstrijskem oddelku. Vse hvale vredno je torej gledé takega napredka, da je vlada oznanila deželnemu odboru, da je v proračun za leto 1889 postavila podporo 5000 gld. za slikarsko akademijo v Pragi.

V *Turnovem* je bila dné 2. t. m. odkrita spomenska plošča velikemu buditelju narodnemu in rodoljubi vikarju in šolskemu nadzorniku *P. Antonu Mareku* na njegovi rodni hiši, koje mu je postavil turnovski „*Sokol*“. Slavnostni govor je govoril vodja in drž. poslanec g. *Jilji Jan*. Na plošči je napis, ki slóve: „Na tem mestu, kjer je bival zbor Čeških bratov, porodil se je *P. Anton Marek*, duhovnik, rodoljub in buditelj naroda 17⁵/₈₅—18¹⁵/₇₇. Tu se je porodil tudi *Fran Marek*, ustanovitelj obrtne šole v *Turnovem*, in *Miha Kotler*, popotnik po *Sibiriji*. Poklonil „*Sokol*“.“ Kjer se imenuje na Češkem ime *Jungman*, imenuje se tudi *A. Marekovo*. Ta dva moža posvetila sta se popolnem službi naroda, v koji sta vztrajala do smrti. Leta 1808 bil je *Marek* posvečen za duhovnika in je ostal v *Libuni* 50 let za župnika. *Marek* je bil l. 1848. odbornik velikega odbora na slovanskem shodu v Pragi, kojega sta se od Slovencev vdeležila dr. *L. Toman* in *Fister*, in predsednik „*Slovanske Lipe*“. Leta 1858. slavil je svojo 50letnico in prejel za svoje zasluge zlati zaslužni križec s krono.

Kar se literarne delavnosti *Marekove* tiče, bil je on z *Jungmanom* prvi, ki je povznesel narodni češki duh v pesništvo. Pesni njegove so polne rodoljubne iskrenosti in ljubezni do domovine in imajo na sebi smeli češki in slovanski značaj. *Jungman* mu je često rekel: „Iste prvi Čech!“ *Marek* je bil predvrstnik *Kolláru* in ima velike zasluge na ustanovljenji češke vednostne literature. Slava mu!

V jednom poslednjih dopisov omenjal sem tudi godbenih festivalov v *Birminghamu* in poročal o *Dvořakovi* „*Stabat Mater*“, koji prosluli hymnus je bil na prvem mestu v londonskih in birminghamskih koncertih. Angleški list „*Daily News*“, ki nazivlje *Dvořaka* „druzega *Beethovena*“, piše: „Ko bi *Dvořak* ne bil zložil nič drugzega nego „*Stabat Mater*“, popolnem bi zadostilo, da ga stavimo v vrsto med najčelnejše svetovne skladatelje.“ V istem zmislu se izražata „*Standard*“ in „*Daily Telegraph*“, ki ga imenuje „fenomen“. Godbeni festivali so na Angleškem prave olimpiške igre v glasbenem oziru. *Dvořakovemu* oratoriju prisustvovala sta dva kardinala in štirje škofje med izbranim občinstvom. Orkester brojil je 142 godcev in pevski zbor 400 glasov. Dirigent je bil znani umetnik dr. *H. Richter* z Dunaja.

Konečno bodi še omenjeno, da se 22. t. m. odpelje v Ameriko kapelan *Alojzij Vychodil* iz *Mor. Ostrave*, in sicer na župnijo v *Milwaukee* (država *Wisconsin*). Gosp. *Vychodil* je poleg češčini in nemščini vešč i angleščini. Doslej je pastiroval v češki župniji v *Milwaukee* češki menih iz reda sv. *Frančiška*. V tem mestu, ki broji 200.000 stanovnikov, živi nad 4000 Čehov. *Milwaukee* je stolica katoliškega škofa.

S Pivke, 14. sept. (Nova jama v Trnji.) Vsled košatih poročil po časopisih in po privatnem potu je res marsikdo mislil, da so blizu Trnja našli kako podzemeljsko kristalno palačo, enako svetovno-

znani postojinski. Gotč — sedaj ustrežem radovednosti dragih rojakov, ako jim novo najdbo nekoliko opišem. Na soseskinem pašniku onkraj vasi Trnja, pet četrtink ure od postaje šentpeterske, je globoko brezno, imenovano Zóbova jama; par streljajev proč v znožju gore sv. Trojice pa sega globoko navzdol luknja, znana pod imenom Podmol. Govorilo se je, da ste te dve jami v zvezi med seboj, ker je neki pes, ki so ga vrgli v Zóbovo jamo iz Podmola zopet prilezel na svetlo. G. učitelj trnski, Št. Jelénec, je vsled tega začel preiskavati obedve jami. Spustil se je najpoprej po vrvi v Zóbovo jamo, pa ni našel v njej nobene votline dalje pod zemljo. Potem se je lotil dela v Podmolu. Tu zéva prostorna votlina, katera drži kakih 15 metrov globoko in skoraj navpično doli pod zemljo. Ta jama je bila ljudem že dolgo znana, pastirji so iskali v njej zavetja o slabih vremenih in požirka hladne vode, ki se steka v dnu jame v malo globinico.

Od te prvotne, davno že znane jame, je začel g. Jelenec dalje pod zemljo prodirati in na svojo veliko radost našel pot v daljne prostore. Vhod v novo jamo je sedaj zaprt z močnimi železnimi vratmi. Glavna odprtina, — blizu 100 metrov dolga — drži naravnost naprej in se razcepi v dva prostora. Poleg tega pa se odločuje onkraj vhoda postranski predor na desno okoli 40 metrov na dolgo. Visočina ne presega nikjer 7 metrov. Videti so res sem pa tam prav lepi kapniki, viseči in rastoči, razne barve, oblike in velikosti, — toda še senca niso v primeri s čarokrasnimi podobami v postojinski jami. Zaklad vse jame je 2 metra visok steber, kakor bi bil po umetni roki izrezljan. Tudi nekoliko lepih stalagmitov je sem ter tje po luknjah. Na koncu glavne poti leži lepa velika stena, s kristalno blestečo okapljino prevlečena. Večje dvorane ni nikjer, le ob koncu desne stranske poti je nekoliko širji prostor, pa poln blata in nesnage. Ob deževnem vremenu mora tu precéj visoko voda nastopati, kar se natančno razločuje na umazanih stenah. Tudi so na tleh videti struge, po katerih se voda izliva v močvirno središče.

Sploh je pot po jami takó umazana in nerodna, zanimivosti v njej pa takó malo, da ni nikomur svetovati, naj si gré pogledat novo čudo na Pivki. Prišel bo izpod zemlje na beli dan takó bláten, da se ne bo kmalu očedil, do komolca bo hvalil Boga, da je z vsemi udi srečno vun prilezel.

Nikakor ni misliti na to, da bi ta jama imela kako prihodnost ali celó tekmovala kedaj z jamo Mamut v državi kentuški ali s postojinsko. — Morala bi biti vsaj desetkrat takó velika in lepa, — pa pot vanjo pripravníša in lega na bolj romantičnem kraju.

Trud gosp. Jelenca, ki je novo jamo našel in ž njo že mnogo potrošil, je vse hvale vreden. Iz srca želimo, da bi se mu posrečilo najti še nove in lepše prostore, — potem pa najti še kakega posebneža iz Albiona, da bi dal za najdbo kakih 20.000 forintov.

Kakoršna je jama sedaj, ne izplača se o njej govoriti in Trnjani so pač na krivi poti, ako mislijo, da so našli v Podmolu pod sv. Trojico neusahljive vire bogastva, da se jim smeje v najbližji prihodnosti zlata dóba.

Križovo poleg Kostanjevice, 15. septembra. Z vseh strani Vam prihajajo vesela poročila o slavnostih 40letnega vladanja Nj. velečastva in menda je že ne bo duhovnije, iz katere bi se kmalu ne čulo kaj tacega. In vendar se ta slavnost praznuje tudi v krajih, o katerih svet ne čuje, kar se mi pa ne zdi umestno; naj naši potomci zvedó v polni meri, kako je ljubezen do svetlega vladarja odmevala tudi v najmanjši duhovniji, v zadnjem kotičku obširnega cesarstva. In tako se je cesarjeva slavnost slovesno praznovala v sosedni nam Kostanjevici, tako se je praznovala pri nas v Križevem, in niste ga imeli, g. vrednik, da bi Vam o teh svečanostih poslal par vrstic, če tudi se je to od neke strani obetalo. Tudi jaz Vam ne morem poslati natančnejšega poročila, kajti ni mi bilo mogoče biti navzočemu niti pri eni, niti pri drugi slavnosti. Pa tudi ni treba, dovolj da se zabilježi; ako le kje, gotovo tukaj veljá, „nil novi sub sole“; slovesna služba božja, strel, kresovi, razsvetljava, pogoščenje šolske mladine itd., kakor tam tako tukaj.

O letini bi Vam poročal, izvzemši trto, še dosti ugodno, ali kaj, ker se blagoslova božjega veseliti ne moremo. Da v istini, kmet je vsaj dandanes na vsak način siromak, ako nima nič, nič nima, ako mu pa Bog kaj dá, pa zopet nič nima; novolibe-

ralna dóba s svojo kapitalistično zistemo skrbi za to. Ako so pridelki količkaj obilni, nimajo cene, izpodbija jo prekmorska konkurencija in železni obroč krivonosih prekupeev; od njih tudi vojna pokriva svoje potrebe, tako da najbolj krvavi davkarski denar ne pride med davkoplačevalce nazaj, žid že skrbi za to, da dobiček gré v njegov mošnjiček. V tem oziru bi pač bila državnega zbora prav hvaležna pa tudi prav potrebna naloga, skrbeti za to, da domači pridelki dobé svojo ceno; vsaj se vedno povdarja, da kmetijstvo je podlaga avstrijski državi. Zastonj se povdarja, kako bi se pridelalo več, ako se to malo pridelano prodati ne more. Ako gremo še tako dalje, potem tudi najbolj napeta „Staats-schraube“, kakor jo zove dr. Jakobi v svoji izvrstni brošuri, pri vedno rastočih davkih ne bo imela več zaželjenega vspeha.

Sadja, zlasti sliv, imamo obilno, ali tudi cena tem je taka, da marsikdo premišluje, bi jih li prodal ali zmetal v pičo ščetinovem; posebno letos, ker se kuhati ne dá zaradi previsoke državne in deželne naklade. O poslednji pač upamo, da jo nam bodeta odbila deželna poslanca, gosp. Pfeifer in Šuklje, opiraje se na trtno uš in jako mnogobrojne prošnje dolenjskih občin, in tako deželni zbor popravil napako, da je lansko leto z nekim prav šablonnim vatlom meril vso Kranjsko, ne oziraje se na svojstva in potrebe enega ali drugega kraja, samo zaradi par tisočakov dohodkov.

Že pred leti so začeli v naših krajih slive lupiti, zvepliti jih in potem na solnce posušene prodajati v tuje kraje. A bili so le tujci, ki so se s tem pečali. Letošnji visoki davek na žgane pijače je napotil tudi domačine, da so jeli ravnati s slivami na gori omenjeni način; gotovo so tako prakticirali tudi po drugih krajih, da je blaga na izobilje, kajti v malih dneh jim je cena padla za 6—7 gld. pri metričnem stotu. In tako se sploh godi produktivnim stanovom: kadar se kake reči poprimejo v obilnejši meri, pa pride ob veljavo.

Radovedni ste gotovo o naših vinskih goricah, katere so bile za časa naš živelj, naš ponos; zdaj nam te lepe, tako plodonosne vinske gorice kažejo žalostna suha rebra, vsaj že v veliki večini le z malo izjemo še za letos. In kaj se stori v očigled tej hudi nesreči? Vinogradniki mimogredé zdihujejo, kaj bo — država pa molči — davke pobira. Po toči, ognji in družih nezgodah ponesrečenim se prihití na pomoč z državnim denarjem, in vendar si v teh slučajih lahko še sosedje pomorejo, tukaj je poslednje nemogoče; tukaj more pomagati le država in storila bo tudi v svojo korist, kajti znano je, da so vinogradniki visoko obdačeni, ako se ne motim v prvem razredu; pa ji je tudi dolžnost prihiteti na pomoč onim, ki niti več životariti ne morejo. In vendar se tem revežem godi še huda pozitivna krivica, da se jim od vinogradov niti ne odpiše davek, in iz davkarije prihajajoči tožijo, da plačujejo celó več nego poprejšnja leta, če tudi so se oglasili in prosili za odpis davka že pred leti. Tudi v tem oziru moramo hvalno priznati delavnost našega poslanca g. Pfeiferja, kateri je zvedši o tej krivici se hotel sam prepričati o naših opustošenih krajih, in potem skušal zdramiti dotične kroge, da se vsaj ta goropadna krivica odpravi.

Sploh se misli, da Dolenjska zaostaja za drugimi deželami, tudi za svojo sestrnico Gorenjsko. A, gospod vrednik, temu ni tako; evo Vam dokaz. Po drugodi, morebiti celó pri Vas v glavnem mestu, imajo veroučitelji še govoriti o zadržanji otrok, ima razred iz veronauka kaj pomena, pri nas smo to nazadnjaško, srednjeveško navado otresli. Zdaj pa recite, da mi tudi brez železnice nismo hitrejši kakor Vi, če tudi pri Vas blapon navskriž drdrá. Toda o tem kaj več ustno, ako se sploh še kedaj srečava; če pa tudi ne, Vam pa obljubim, kedar bote imeli zopet šolsko borbo, in tisti dnevi menda niso daleč, Vam pa prihitim na pomoč in Vam podam nekatere podatke o moderni šoli, s katerimi znate morebiti celó preobrniti Vam nasprotnega „Blažeka“, da iz „Dunkelsteina“ postane zopet „Lichtenstein“, kakoršnega je gotovo izgojila mati in ga je le pozneje svet popačil.

Dnevne novice.

† Raič Anton.

Umrli je včeraj zjutraj ob 2. uri po kratki bolezni v Pragi, prejemši sv. zakramente za umi-

rajoče v 44. letu dóbe svoje g. Raič Anton, profesor na c. kr. veliki realki v Ljubljani, tajnik „Pisateljskega društva“ in odbornik „Matice Slovenske“. Raič Anton je bil porojen dne 19. aprila 1845. leta pri Mali Nedelji na Spodnjem Štajerskem. Svoje prednješolske nauke je zvršil leta 1867. na gimnaziji v Mariboru, od kodar je šel na vseučilišče dunajsko. Tukaj je prebil profesorsko preskušnjo iz slovenščine pri Miklošiču, iz zemljepisa pri Šimonyju, iz zgodovine pri Lorenzu, potem je pa od leta 1872. doslej služboval na ljubljanski veliki realki, najprej kot suplent, od leta 1876. dalje kot profesor. Poučeval je večji del slovenščino v višjih razredih.

Pokojni Raič je bil velik prijatelj znanstveni knjigi, veliko je študiral, veliko bral ter si nakupil posebno lepo in obsežno knjižnico. Baval se je mnogo s srbsko-hrvatskim slovstvom in z jugoslovansko zgodovino ter tudi priobčil nekoliko zanimivih znanstvenih razprav, tako n. pr. o Petru Petretiču (1887. v letopisu „Matice Slovenske“), o Ivanu baronu Ungnadu (1887. v „Ljub. Zvonu“) in raztolmačil je prezanimivi rokopis slovenski iz začetka 17. veka, ki se nahaja v ljubljanski licealni knjižnici pod naslovom „Stapleton“, v programu ljubljanske realke l. 1887. in 1888.). Tudi v rokopisu je najbrž marsikaj še ostavil. Pokojnik je bil tih, a delaven domoljub, marljiv odbornik „Matice Slovenske“, tajnik „Slovenskega podpornega pisateljskega društva“, odbornik uradniškega društva podružnice v Ljubljani itd. Podpiral je vsa narodna podjetja, vse slovenske knjige in časopise. V političnem oziru je bil vedno zanesljiv narodnjak, vreden netjak Božidara Raiča. Škoda, velika škoda je vrlega, poštenega, delavnega domoljuba, kateremu daj Bog sveta nebesa! Truplo bo prepeljano v Ljubljano in pokopan na pokopališče sv. Krištofa. „Slovenska Matica“ položila je venec na njegovo krsto.

(Dnevni red III. seje deželnega zbora kranjskega v Ljubljani) dne 18. septembra 1888. l. ob 10. uri dopoldne. 1. Branje zapisnika II. deželnozbornske seje 13. septembra 1888. — 2. Naznanila deželno-zbornskega predsedstva. — 3. Poročilo deželnega odbora o ustanovitvi strokovne šole za šivanje čipek in umetno vezenje v Ljubljani. — 4. Poročilo deželnega odbora, zadevajoče povračilo za režijo in hrano v deželnih dobrodelnih zavodih. — 5. Utemeljenje samostalnega predloga gg. poslancev Viljema Pfeiferja in Franca Šukljeja in družnikov z načrtom zakona, s katerim se prenareja § 2. deželnega zakona 5. avgusta 1887., dež. zak. št. 24, o samostojni deželni nakladi na porabo žganih opojnih pijač. — 6. Utemeljenje samostalnega predloga g. poslanca dr. Fr. Papeža in družnikov z načrtom zakona, s katerim se prenareja § 13. volilnega reda za deželni zbor vojvodine Kranjske. — 7. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu normalno-šolskega zaklada za leto 1887. — 8. Ustno poročilo finančnega odseka o proračunu in računskem sklepu deželno-kulturnega zaklada za leto 1889., oziroma leto 1887. — 9. Ustno poročilo finančnega odseka o nakupu knjig „Vrtnarstvo“ za ljudske šole. — 10. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu bolniškega zaklada za l. 1887. — 11. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu blazniškega zaklada za leto 1887. — 12. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu porodniškega zaklada za leto 1887. — 13. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu najdeniškega zaklada za leto 1887. — 14. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji občine Dol v kamniškem okraji za 500 gld. podpore.

(Slovenski državni in deželni poslanci) poslali so povodom včerašnjega češkega shoda v Pragi dr. Riegru telegram, v katerem obžalujejo spor mej Staro- in Mladočehi in odobravajo staročeško politiko. Telegram slóve: „Obžalujóč spor v češkem narodu izražajo narodni deželni in državni poslanci kranjski, ki so z Vami zvezani z vezmi krvi in skupnih političnih nezorov in namenov, vsled jednoglasnega sklepa živo prepričanje, da je le trezna in modra politika „češkega kluba“ pod vodstvom dr. Riegra primerna koristim avstrijskih Slovanov, da pospešuje težnje češkega naroda in državnozbornski večini zagotavlja konečno zmago na blagor avstrijski monarhiji. Bog daj vspeh Vašemu posvetovanju, da ozdravi rana na Vašem ljudskem telesu in je zopet sloga v češkem bratskem nam narodu: dr. vitez Bleiweis, Detela, Dev, dr. Ferjančič, Grasselli, Hren, Kavčič, Kersnik, Klun, Kraigher, Kušar, Lavrenčič, Mohar, dr. Mosché

Murnik, Pakiž, dr. Papež, Pfeifer, dr. Poklukar, Robič, dr. Samec, Stegnar, dr. Sterbenec, Svetec, Šuklje, Višnikar, dr. Vošnjak.

(V isterskem deželnem zboru) je bila v zadnji seji velika razburjenost. Deželni glavar je namreč zabranil prečitati neko hrvatsko interpelacijo. Manjšina se je sklicevala na ustavne svoje pravice in se proti predsedniku brzojavno pritožila pri minister-skem predsedniku.

(Notarski izpit) dovršil je g. Robert Bežek minolo sodoto v Gradci.

(Učiteljski zastopniki) v e. kr. okrajnih šolskih svetih so na novo izvoljeni, in sicer v krškem okraji gg. Gabršek in Grčar, v novomeškem okraji gg. Koncilijs in Franke, v kočevskem gg. Pavčič in Windiš.

(Premembe pri uradnikih.) Knjigovodja v Novem Mestu, g. Gracar, šel je v pokoj, na njegovo mesto pride g. Bevc iz Črnomlja, kamor je s Krškega premeščen g. Bavdek. G. pl. Fladung pride od okr. glavarstva krškega k deželni vladi v Ljubljano.

(Utonil) je, kakor se nam poroča iz Košane, v bližnji Reki 59letni mož, Josip Hrvatič iz Čepna. — Na mrliču se ne vidi noben sled zločina, temveč si je nesrečnejš prejš ko ne v blaznosti poiskal mrzel grob v vodi. — Našel ga je po enodnevnem iskanji sin njegov.

(Most pri Črnučah.) Ministerstvo za notranje stvari je naznanilo deželni vladi, da ne more sprejeti ponudbe konsorcija za lokalno železnico Ljubljana-Kamnik, ki je obljubil zgraditi železnični in cestni most čez Savo pri Črnučah pod tem pogojem, ako cestni zaklad prevzame obrestovanje in amortizacijo vsled zveze naraslih večjih stroškov.

(Iz Cirknice) se poroča, da je v tamošnjem jezeru pričela voda odtekat.

(Premovanje konj v Postojini.) Pri premovanju dne 7. t. m. so dobili za kobile z žrebeti: Alojzij Puc iz Hrenovic 25 gld., Ig. Štefin iz Zaloga 15 gld., Janez Mihelčič iz Hraš in Matija Lavrenčič iz Postojine vsak po jedno srebrno svetinjo. Za breje kobile Peter Kraigher iz Hraš 15 gld., za eno- in dveletne žrebice: Ig. Štefin iz Zaloga in Jos. Lavrenčič iz Postojine po 10 gld. Vdeležba bila je slaba.

Telegrami.

Dunaj, 17. septembra. Kalnoky je sinoči odpotoval v Friedrichsruhe.

Budimpešta, 16. septembra. „Budapester Corr.“ poroča, da bo kurija poslala Strossmayerja v kakov samostan.

Ruščuk, 17. septembra. Bivši uradnik bolgarskega poslanstva v Bukareštu imenom Kiselov, ki se je zaradi izneverjenja 3000 frankov odpuščen iz službe izselil v Rusijo ter nedavno semkaj povrnil, ustrelil je včeraj na ravno došlega ministra Načevića z revolverjem šestkrat. Minister je dobil tri rane, izmedj teh je ena prsna rana nevarna.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
15.	7. u. zjut.	742.7	11.0	brezv.	megla	0.00
	2. u. pop.	740.3	20.4	sl. vzh.	jasno	
	9. u. zveč.	740.2	13.4	"	"	
16.	7. u. zjut.	739.9	10.3	brezv.	brezv.	0.00
	2. u. pop.	737.5	31.2	sl. vzh.	jasno	
	9. u. zveč.	737.2	14.4	"	"	

Srednja temperatura obeh dni 14.9° in 15.3°C., za 1.0° in 1.4° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

17. septembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 30 kr
Sreberna " 5% " 100 " 16%	82 " 60 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	110 " 70 "
Papirna renta, davka prosta	96 " 95 "
Akcije avstr.-ogerske banke	878 " — "
Kreditne akcije	312 " 90 "
Francoski napoleond.	9 " 64 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 77 "
Nemške marke	59 " 65 "

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

Izdajatelj: Matija Kolar.

St. 14381.

Razglas.

(3)

V smislu § 6 zakona z dne 23. maja 1873 (št. 121 drz. zak.) se naznanja, da bo prvotni

imenik porotnikov za 1889. leto od 10. do 18. t. m.

v magistratnem ekspeditu izpolnjen, da ga vsakdo lahko pregleda in svoje ugovore naznani. Porotniškega posla so oproščeni po § 4 omenjene postavbe:

1. Tisti, ki so že prestopili 60. leto svoje dobe, za vsegdar;
2. udje deželnih zborov, državnega zbora in delegacij za čas zborovanja;
3. osebe, ki niso v dejanski službi, pa so podvržene vojni dolžnosti, za ta čas, ko so poklicane k vojaški službi;
4. osebe v službi cesarskega dvora, javni profesorji in učitelji, zdravniki in ranocelci in tako tudi lekarji (apotekarji), ako uradni ali občinski načelnik za-nje potrdi, da jih nij moči utrpeti, za sledeče leto;
5. vsak, kdor je prejetemu poklicu v enem porotnem razdobju kot prednji ali namestni porotnik zadostil, do konca prvega prihodnjega leta po pratiki.

Mestni magistrat ljubljanski

6. dan septembra 1888.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in naplsov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano rečno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupee so oljnat barve v ploščevinastih pušicah (Blehbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfineje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

Cenike na zahtevanje.

OTOMANE,

!!gld. 38 a.v.!!

(glej podobo), najbolj praktično, elegantno, moderno in priljubljeno tapetirano pohištveno orodje, preoblečeno z modernim in močnim blagom in popolno

pozameritje, to je s čopi in dolgimi franžami iz blaga, izdeluje po — 38 gold. a. v. — zajamčeno dobro in solidno narejene

Anton Obreza,

tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4.

Uzorec blaga resnim kupeem franco na razpolago. Vsa v mojo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi izvršujem najceneje. — Modroce na peresih (Federmadratten) 10 gl. in višje. — Preč. duhovščini priporočam kot specialitet: altarne preproge.

Ceniki s podobami zastoj in franco na zahtevanje.

Odlikovani v Trstu 1882

s srebrno svetinjo.

AVGUST DRELSE,

tovarnar peči iz prstenih izdelkov, v Ljubljani.

Izdelovanje in zaloga najraznovrstnejših peči najnovejše sestave

belih in barvenih iz ognjesigurnega gradiva, elegantno in cenó.

Zaloga kemijskih aparatov z najtršim osteklenjem, kojega se ne primejo kisline.

Izvršuje naročila na cevi, nadstavce za dimnike z vetrnjakom, na stavbene okraske, rebra za cerkvene oboke, ognjesigurne opeke in vse v stroko prstenega blaga spadajoče predmete.

(9)

Matija Gerber

v Ljubljani,

kongresni trg 4,

priporoča

(3)

normalne šolske knjige za leto 1888/89,

pisalno in risalno orodje, sploh vse v šolske potreščine spadajoče stvari po najnižji ceni.

Zaloga in kupčija s papirjem.

„Kmetovalec“

je edini slovenski, gospodarski list s podobami. „Kmetovalec“ izhaja dvakrat na mesec na celi pčli. „Kmetovalec“ prinaša poljedelske, živinarske, vinarske in druge članke, gospodarske novice ter daje naročnikom svojim dobre gospodarske svete. „Kmetovalec“ stoji na leto 2 gld., za gg. učitelje in knjižnice ljudskih šol pa le 1 gld. Naročniki, ki vstopijo med letom, dobi vse izišle številke tistega letnika.

„Vrtinar“

je list s podobami, ki prinaša sadjarske in spleh vrtinarske članke. „Vrtinar“ izhaja dvakrat na mesec. „Vrtinarja“ dobi naročniki „Kmetovalec“ zastoj.

(15)

Spominjajte se ljubljanske dijaške in ljudske kuhinje pri igri in stavah, pri slovesnostih, oporokah in nepričakovanih dobitkih.

Odgovorni vrednik: Ignacij Žitnik.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.